
Spis treści

Przedmowa	11
Wstęp	15
Główne jednostki tektoniczne Europy	23
Kraton wschodnioeuropejski	27
Główne terrany – składowe fundamentu kratonu	30
Główne jednostki strukturalne kratonu wschodnioeuropejskiego	33
Tarcza bałtycka	35
Orogen kolsko-karelski	35
Orogen sfekoński	36
Orogen gotyjski	36
Orogen sfekonorweski	37
Tarcza ukraińska	38
Prototerrany tarczy ukraińskiej	39
Szczyt tarczy ukraińskiej	41
Anteklizy mazursko-białoruska	42
Anteklizy woroneska	43
Anteklizy wołżańsko-uralska	44
Synekliza perybałtycka	45
Synekliza podlaska	47
Aulakogen Prypeci	48
Aulakogen dniewprowsko-doniecki	48
Synekliza moskiewska	50
Zapadlisko nadkaspjskie	51
Płyta Peczersko-Morza Barentsa	53
Timan	55
Marginalne, południowo-zachodnie i południowe części kratonu	55

Płyta scytyjska	56
Szew transeuropejski	57
Kaledonidy Europy	67
Kaledonidy skandynawskie	68
Kaledonidy Wysp Brytyjskich	78
Terran Hebrydów	78
Terran grampiański	80
Terran Midland Valley	83
Terran Wyżyny Południowoszkockiej	83
Svalbard	84
Struktury kaledońskie na przedpolu orogenu kaledońskiego	86
Awalonii	87
Przedpole kontynentu Awalonii	90
Blok pomorski	91
Blok Kutna	95
Blok radomsko-łysogórski	96
Blok kielecki	96
Blok małopolski	97
Waryscydy Europy zachodniej i środkowej	99
Masywy waryscyjskie	101
Masyw iberyjski	101
Masyw Armorykański	103
Masyw kornwalijski	104
Masyw Centralny	106
Wogezy i Schwarzwald	109
Masyw Czeski	111
Rudawy (Góry Kruszcowe)	115
Blok dolnośląski	116
Ardeny	122
Reńskie Góry Łupkowe	126
Harz	128
Masyw Dobrudży	130
Przedpole orogenu waryscyjskiego	132
Basen bristolski	133
Basen Campine	133
Basen górnośląski	133
Góry Świętokrzyskie	136
Powstanie europejskich waryscydów	138
Pokrywa osadowa struktur kaledońskich i waryscyjskich	143

Jednostki pokrywy osadowej	143
Basen Ebro	143
Basen Duero	145
Basen Tajo	146
Basen kantabryjski	146
Basen akwitański	147
Basen paryski	150
Basen Weald	153
Basen londyński	154
Basen Hampshire	155
Basen Morza Północnego	156
Basen południowoniemiecki	157
Basen turyński	157
Basen subherceński	158
Basen duńsko-polsko-niemiecki	160
Basen mezyjski	163
Basen mołdawski	164
Basen scytyjski	165
Kenozoiczne rowy tektoniczne	167
Ryfty zachodniej i środkowej Europy	168
Ryft dolnego Renu	168
Ryft górnego Renu	169
Ryft heski	171
Ryft Bresse	171
Ryft Limagne	172
Ryft Ohře	173
Główne kompleksy strukturalne pokrywy osadowej struktur kaledońskich i waryscyjskich	175
Ural	177
Strefy tektoniczno-strukturalne Uralu	180
Przeduralski rów przedgórski	180
Antyklinorium baszkirskie	180
Strefa zachodniouralska	182
Antyklinorium środkowouralskie	183
Synklinorium tagilsko-magnitogorskie	183
Antyklinorium wschodniouralskie	185
Antyklinorium uralsko-tobolskie	185
Synklinorium wschodniouralskie	185
Strefa zauralska	185

Synklinorium tiumeńsko-kustanajskie	186
Antyklinorium Paj-Choj–Nowej Ziemi	186
Strefa fałdowań alpejskich południowej Europy	187
Alpidy zachodnie	189
Góry Betyckie	189
Masyw korsykański	192
Pireneje	195
Alpidy środkowe	200
Alpy	200
Alpy Zachodnie	201
Alpy Wschodnie	207
Rów przedalpejski	212
Geneza Alp	213
Góry Jura	216
Apeniny	218
Wyspy Liparyjskie	224
Alpidy wschodnie	225
Karpaty	225
Karpaty wewnętrzne	226
Apuseni	235
Zapadlisko panońsko-transylwańskie	236
Karpaty zewnętrzne	237
Zapadlisko przedkarpackie	246
Alpidy bałkańskie	249
Dynarydy	250
Albanidy	251
Hellenidy	253
Kreta	258
Rodos	259
Cypr	260
Rodopidy	262
Bałkan	263
Kaukaz	264
Wielki Kaukaz	266
Mały Kaukaz	269
Strefa transkaukaska	271
Zapadlisko przedkaukaskie	272
Islandia i Malta	273
Islandia	273
Malta	275

Czwartorzęd Europy – główne wydarzenia	277
Plejstocenijskie zlodowacenia	277
Tektonika (neotektonika) i wulkanizm	280
Literatura	283
Indeks	297